

## Lars Andersen, Høve.

(21. Maj 1873—6. November 1935.)

Denne Gaardmandssøn fra Odsherred, der saa levende interesseret var med til for 30 Aar siden at faa »Historisk Samfund for Holbæk Amt« oprettet, er nylig ved sin bratte Død bleven omtalt og mindet i Holbæk Amts forskellige Dagblade.



Lars Andersen havde under sin Opvækst modtaget en god Paavirkning af den grundtvigske Livsoplysning, som i de Aar saa stærkt vandt frem rundt om i hans Hjemegn, Asnæs Sogn, hvor ikke mindst Høve By med sine mange Udflyttere var godt med.

Fra Tiden efter sin Konfirmation havde Lars Andersen Lejlighed til Ophold i forskellige gode Hjem og Ungdomsskoler, indtil han ved 20 Aars Al-

deren gennemførte sin Plan om at faa en Efterskole oprettet paa sin Hjemegn. Et lille Hus, »Vennely«, fik han opført paa sin Faders Mark i Høve, og det blev indviet som Skole for Ungdommen ved en Festlighed den 17. September 1893, hvor Sange og Taler i Dagens Anledning havde samlet en Del Mennesker om det gode Formaal, Lars Andersen her havde sat sig.

Det var under meget beskedne Forhold, at denne lille Efterskole kom i Gang. Lars Andersen holdt den kun i Gang nogle faa Aar, da han efterhaanden blev optaget af at sysle med Hjemstavns minder. Samme Aar, som Efterskolen begyndte, havde han skrevet og faaet trykt en Begyndelse til »Asnæs Sogns Historie« — en Skildring, som Traps store Værk, »Danmark«, endnu henviser til som Kilde, hvor Asnæs Sogn nævnes og omtales. Ogsaa andre historiske Minder fra Odsherred havde han begyndt at samle paa i 20 Aars Alderen, naar han fandt Lejlighed dertil. Men det var dog først i 30 Aars Alderen, da Efterskolen i nogle Aar ikke havde været i Virksomhed, at han helt gav sig hen i Arbejdet for Indsamling af Folkeminder, en Opgave, han mer og mer følte sig kaldet til. Han blev ved at bo i sit lille Hus, »Vennely«, lige til sin Død — Eneboer, som han var. Og han fik i Aarenes Løb samlet meget sammen fra Københavns Arkivsamlinger og fra mangfoldige Landbohjem.

Det var jo ikke blot sit Sogns Historie med alle de derværende omtalte Slægters og Hjemms Historie, han vilde udgranske. Om de trykte Bøger, som Lars Andersen udgav alene i Aarene 1918—1922, og som indeholde Folkesagn, Folketro og Eventyr fra de fleste Herreder i Holbæk Amt, siger den bekendte Arkivar, Magister Hans Ellekilde følgende:<sup>1)</sup>

»Alt i alt er det et særdeles betydningsfuldt Arbejde, som Lars Andersen i Høve har udrettet baade videnskabeligt og folkeligt set ved sin Indsamling af Ods Herreds og dets Naboherreders Folkeminder. ... Hans Bøger er Kildeskrifter til Nordvestsjælland's Historie«.

J. P. J.

---

<sup>1)</sup> Se »Fra Holbæk Amt«, 1925 (Side 165—169).